

Βρυξέλλες, 19 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

14409/18

SOC 714
EMPL 534
ECOFIN 1063
EDUC 429

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Εφαρμογή της σύστασης για τη μακροχρόνια ανεργία: Κύρια μηνύματα της Επιτροπής Απασχόλησης – Έγκριση των κύριων μηνυμάτων της Επιτροπής Απασχόλησης

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα κύρια μηνύματα της Επιτροπής Απασχόλησης σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2016 για την ένταξη των μακροχρονίως ανέργων στην αγορά εργασίας (*EE C 67 της 20.2.2016, σ. 1–5*), που θα εγκριθούν από το Συμβούλιο (EPSCO) κατά τη σύνοδό του της 6ης Δεκεμβρίου 2018.

Παράρτημα 1: Τα τελικά συμπεράσματα της Επιτροπής Απασχόλησης για τη μακροχρόνια ανεργία περιέχονται στο ADD 1 του εγγρ. 14409/18.

Παράρτημα 2: Τα στοιχεία σχετικά με τη σύσταση για τη μακροχρόνια ανεργία περιέχονται στο ADD 2 του εγγρ. 14409/18.

Εφαρμογή της σύστασης για τη μακροχρόνια ανεργία: Κύρια μηνύματα της Επιτροπής Απασχόλησης για το Συμβούλιο EPSCO

Η Επιτροπή Απασχόλησης προέβη σε δεύτερη επισκόπηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2016, για την ένταξη των μακροχρονίως ανέργων στην αγορά εργασίας σε όλα τα κράτη μέλη στις 3 Οκτωβρίου 2018 (η πρώτη επισκόπηση είχε πραγματοποιηθεί στις 15 Δεκεμβρίου 2016). Κατά τη διενέργεια της επισκόπησης, η κατάσταση της αγοράς εργασίας σε ολόκληρη την ΕΕ παρουσιάζεται βελτιωμένη, γεγονός που βοηθά να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα στην αγορά εργασίας για τους μακροχρόνια άνεργους.

Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας το 2017 μειώθηκε σε 3,4 % σε όλη την ΕΕ από 4,4 % που ήταν το 2015. Ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων στην ΕΕ συνέχισε να ελαττώνεται και έφτασε τα 7,3 εκατομμύρια το 2017. Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι τα ποσοστά μειώθηκαν από το 2015 σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από το Λουξεμβούργο και την Αυστρία, όπου οι αυξήσεις ήταν οριακές. Οι μεγαλύτερες βελτιώσεις στα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας παρατηρήθηκαν στην Κροατία και την Ισπανία. Τα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας κυμαίνονται από 1-1,5 % στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Δανία, την Πολωνία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι 4,5-8 % στην Κύπρο, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Σλοβακία και 15,3 % στην Ελλάδα. Παρά τη βελτίωση αυτή, η μακροχρόνια ανεργία συνεπάγεται ακόμα μεγάλο ανθρώπινο και οικονομικό κόστος για την ΕΕ και εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή Απασχόλησης διαπίστωσε ότι, μολονότι όλα τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για να βελτιώσουν την εφαρμογή της σύστασης από την προηγούμενη επισκόπηση το 2016, ο βαθμός εφαρμογής ποικίλλει. Ορισμένα κράτη μέλη βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο, ενώ άλλα πρέπει να κάνουν περισσότερα για να εφαρμόσουν βασικούς τομείς της σύστασης.

Η Επιτροπή Απασχόλησης σημείωσε ότι οι ικανότητες των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΑ) αποτελούν συνολικό ζήτημα με καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύστασης σε όλα τα κράτη μέλη. Σε ορισμένα κράτη μέλη παρατηρούνται επίσης μεγάλες διαφορές μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουν οι ΔΥΑ, ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Κατά τη διάρκεια της επισκόπησης σημειώθηκε μια σειρά άλλων ευρύτερων μεταρρυθμίσεων που επηρεάζουν ενδεχομένως την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα οι μεταρρυθμίσεις των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η επισκόπηση ανέδειξε επίσης τον θετικό ρόλο της χρηματοδότησης του ΕΚΤ για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας σε ορισμένα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή Απασχόλησης επιθυμεί επίσης να επισημάνει την έκθεση του 2018 της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας που εξέτασε τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές υπηρεσίες στηρίζουν την ένταξη στην αγορά εργασίας των μελών του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας που είναι περισσότερο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει μια σειρά σχετικών ζητημάτων. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα άτομα που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας χρειάζονται όχι μόνο ενεργητικά προγράμματα για την αγορά εργασίας, αλλά επίσης μέτρα που αντιμετωπίζουν τα εμπόδια στην κοινωνική ένταξη. Στην έκθεση επισημαίνεται επίσης ότι ευρύ φάσμα προσωπικών στοχευμένων κοινωνικών υπηρεσιών προσφέρεται σε όλους ή στα άτομα που είναι περισσότερο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας, και ότι οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται ολοένα και περισσότερο με ολοκληρωμένο τρόπο.

Όσον αφορά τους τέσσερις κύριους τομείς της σύστασης, η Επιτροπή Απασχόλησης επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε ορισμένα κράτη μέλη, η διασφάλιση της **εγγραφής υψηλού αριθμού μακροχρόνια ανέργων** συνδέεται στενά με την εξάρτηση των παροχών από την εγγραφή αυτή. Φαίνεται ότι η εν λόγω πρακτική κατάφερε να δημιουργήσει μια σταθερή σχέση ανάμεσα στους μακροχρόνια άνεργους και τις ΔΥΑ. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει πολιτικές με στόχο την πρόληψη των διαγραφών. Ωστόσο, πολλά κράτη μέλη πρέπει ακόμα να βελτιώσουν τις προσπάθειες προσέγγισης των μη ενεργών ατόμων και να τους δώσουν κίνητρα, όταν δεν υπάρχουν, για να εγγραφούν στις υπηρεσίες απασχόλησης και να παραμείνουν εγγεγραμμένα.

Η επισκόπηση επιβεβαίωσε ότι οι συμπληρωματικές υπηρεσίες είναι σημαντικές για τους μακροχρόνια άνεργους, οι οποίοι ενδέχεται να χρειάζονται κοινωνικά, υγειονομικά και άλλα μέτρα στήριξης στην πορεία τους προς την απασχόληση. Έχουν καταβληθεί προσπάθειες σε όλους τους τομείς για να αυξηθεί ο **συντονισμός** μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, των κοινωνικών υπηρεσιών και άλλων παρόχων υπηρεσιών. Ορισμένα κράτη μέλη αναπτύσσουν λύσεις ΤΠ για την ανταλλαγή πληροφοριών· άλλα θέτουν σε εφαρμογή πρωτόκολλα συνεργασίας. Ωστόσο, ο συντονισμός παραμένει συνολική πρόκληση για πολλά κράτη μέλη για διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων ζητήματα προστασίας των δεδομένων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και η έλλειψη πόρων.

Επίσης, τα διάφορα κράτη μέλη προσεγγίζουν πολύ διαφορετικά τη σύσταση του **ενιαίου σημείου επαφής**. Ορισμένα κράτη μέλη ολοκληρώνουν πλήρως τις σχετικές υπηρεσίες –ενίοτε μέσω φυσικού «κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης»–, ενώ σε άλλα υπάρχει μία συντονιστική αρχή που συνδέει και παραπέμπει σε άλλους φορείς. Επιπλέον, αρκετά κράτη μέλη έχουν ορίσει την αρχή που πρέπει να αποτελέσει το ενιαίο σημείο επαφής, αλλά δεν έχουν ακόμη θέσει σε εφαρμογή τα μέτρα που θα εξασφαλίσουν τη λειτουργία της ως τέτοιου, μέσω συντονισμού με άλλες υπηρεσίες.

Συμφωνίες ένταξης στην εργασία ή κάτι αντίστοιχο υπάρχουν στα περισσότερα κράτη μέλη. Ορισμένα έχουν επικαιροποιήσει τα υφιστάμενα εργαλεία ώστε να αποτυπώνονται καλύτερα οι ανάγκες των μακροχρόνια ανέργων. Είναι επίσης αναγκαίο να γίνουν περισσότερα, ιδίως όσον αφορά την τακτική επανεξέταση των ατομικών αξιολογήσεων, και την ενημέρωση όποτε είναι αναγκαίο. Αυτή η ενημέρωση είναι πολύ σημαντική, αλλά δεν πραγματοποιείται σε όλα τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν μια σειρά δραστηριοτήτων σε ό,τι αφορά τη **δέσμευση των εργοδοτών**. Η Επιτροπή Απασχόλησης εντόπισε πολλές καινοτόμες προσεγγίσεις: Σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχει προσωπικό των ΔΥΑ που ασχολείται ειδικά με αυτή τη δέσμευση, πρακτική που είναι ελπιδοφόρα· σε άλλα, οι επιδοτήσεις μισθού συνδυάζονται με πρακτική καθοδήγηση. Η Επιτροπή Απασχόλησης αναμένει να μάθει τα αποτελέσματα των μέτρων αυτών στο μέλλον. Σε ορισμένα κράτη μέλη λείπει ακόμη μια πιο στρατηγική προσέγγιση των εταιρικών σχέσεων με τους εργοδότες. Ενώ συνήθως υπάρχει συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, θα μπορούσε να αποκτήσει πιο επίσημο χαρακτήρα και καλύτερη δομή σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως σε τοπικό επίπεδο.

Η παρακολούθηση της σύστασης βασίζεται επίσης σε ποσοτικά στοιχεία που συγκεντρώνονται με τη στήριξη των κρατών μελών. Η δεύτερη πλήρης διαδικασία συλλογής στοιχείων με βάση το πλαίσιο δεικτών που ανέπτυξε η Επιτροπή Απασχόλησης πραγματοποιήθηκε το 2018 (σύνοψη των αποτελεσμάτων επισυνάπτεται στα παρόντα κύρια μηνύματα). Συνολικά, κατά τον δεύτερο γύρο συλλογής στοιχείων παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση στην ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που συλλέχθηκαν. Τα κράτη μέλη βελτίωσαν περαιτέρω την ευθυγράμμιση των στοιχείων τους με τις προδιαγραφές του πλαισίου δεικτών, αποδεικνύοντας την προσήλωσή τους στην παρακολούθηση της σύστασης. Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν διευκολύνουν τον υπολογισμό βασικών δεικτών για τις περισσότερες χώρες και συνιστούν καλό σημείο εκκίνησης για την παρακολούθηση της προόδου σε συνεχή ετήσια βάση. Στη διαδικασία συλλογής στοιχείων του επόμενου έτους θα ενσωματωθούν μεθοδολογικές βελτιώσεις με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τους πρώτους δύο γύρους συλλογής στοιχείων (2017 και 2018). Οι βελτιώσεις αυτές θα απλουστεύσουν την παρακολούθηση, θα μειώσουν τον φόρτο για τα κράτη μέλη και θα καταστήσουν ευκολότερη την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Παρά την πρόοδο που επιτεύχθηκε στην παρακολούθηση, απαιτούνται επιπλέον προσπάθειες. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να λάβουν μέτρα για να βελτιώσουν την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων και να βελτιώσουν την ικανότητά τους να παρακολουθούν άτομα που βγαίνουν από την ανεργία, για παράδειγμα με τη χρήση συνδεδεμένων μητρώων. Η εξασφάλιση πλήρους συνόλου στοιχείων παρακολούθησης θα δώσει σαφέστερες ενδείξεις όσον αφορά την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων για τους μακροχρόνια άνεργους.
